

нашето ново помѣщение, и ефрейторътъ само имаше право да влиза при насъ, да ни носи яденето и да отнася сждоветѣ. И почна за насъ третата фаза на нашия затворнически животъ, по-строга и по-безнадеждна отъ първитѣ двѣ.

III.

Новиятъ ни затворъ бѣше едно изповѣдало въ пълния смисълъ на думата. Въ него бѣха дали послѣдната си изповѣдь многобройни невинни жертви, въ него тѣ бѣха получили и послѣдното си причастие. И когато ние влѣзохме въ това лобно мѣсто, въ това прѣдверие на бѣсилката, намъ се стори, че и нашата сждба бѣше вече рѣшена, че и нашия послѣденъ часъ бѣше вече ударилъ.

Величество. Ибрахимъ паша отъ начало още, както се уча, се е разсърдилъ за забѣлжжитѣ, които азъ му направихъ, по колкото се можеше по-приятелски и благороденъ начинъ, относително строгостта, съ която се той отнесе къмъ ония българи, които му се посочиха като съчувственици или съучастници на бунтовнически замисли. Като съзнавахъ вѣроятността, че безсѣвѣстни лица между мусулманитѣ ще се ползватъ отъ обстоятелствата да удовлетвориатъ свои лични вражди, като отправятъ клевети срѣщу невинни българи, азъ се помжчихъ да му втъпя нуждата да прави разлика между истински и лъжливи обвинения; но жално ми е да кажа, че въ това опитване азъ не сполучихъ.

„Лекомислието на Ибрахимъ пашовото поведение и на неговия разговоръ тукъ, дѣто е занетъ съ такава сериозна и отговорна мисия като прѣдседател на военния сждъ, е наскърбило християнитѣ отъ разнитѣ вѣроизповѣдания, и то се е осждило дори отъ менъ познати мусулмани, чието чувство на правосждие не се е съвсѣмъ изкривило отъ слуховетѣ на руско-български свирѣпства.

„Колкото за Гешовци, страхъ ме е, че Ибрахимъ паша ще употреби всѣко усилие, за да се спре тѣхното отстранение отъ Пловдивъ, та се осмѣлявамъ да внуша, че прѣки прѣдставления на Султана отъ посланника на Нейно Величество ще бждатъ единственото срѣдство за да се постигне тѣхното изпращане въ Цариградъ“.

Приведохъ цѣлъ тоя откъслекъ, защото той ми се видѣ твърдѣ характеренъ за оная епоха — за безсилието на тогавашнитѣ граждански власти въ Турско, за малкото довѣрие, което Турция е имала и къмъ самитѣ английски консули, на които не е позволявала шифровани депеши и най-послѣ за прѣстѣпната вѣтърничавостъ на единъ прѣдседател на воененъ сждъ, на грозния Ибрахимъ паша, който споредъ разказването на неговия грѣкъ домовладика въ Пловдивъ, обикновено рѣшавалъ да се обѣсватъ българи вечеръ, слѣдъ изпиването на цѣла бутилка конякъ.